

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De legitimo haerede para[n]do absq[ue] fornicatione c. xxvii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

honeste, & parum ingenue educati sunt continue hu-
 mum spectare: hoc est uilissima quæq; ministeria suo tã-
 tum animo complecti: nec rectas unquam, aut liberas
 insublime mentes attollere. Item quoque Elei, Piseiq;
 apud quos Olympiorum spectacula solita sunt celebra-
 ri non patiebantur illum ad illud certamen admitti, qui
 parentes, & stirpem generis sui honestam, & omni la-
 be carentem docere non possent. Fertur propterea de
 Pomponio Leto uiro eruditissimo: q; is quum esset Ca-
 labris natus, atque sua ætate fama percelebris, tamen pu-
 dore natalium (nam illegittime natus) pertesus patriam,
 atque parentes quos claros habuit, quasi exul Romæ
 perpetuo uixerit, ubi dissimulata cognatione, & antiqua
 to priori nomine, genesim suam in occulto semper ha-
 buit, malens plane terræ filius (ut aiunt) haberi, quàm no-
 thus: ac obscuris quàm impudicis ac incertis parentibus
 natus. Vulgo autem nasci censeretur, quisquis expellite na-
 scitur, quasi nullus ei possit esse certus pater, cui mater
 sine certa matrimonii lege contigerit. Iccirco uetant legi-
 timæ sanctiones eum esse cuiusquam patris legitimū
 heredem, quem mater illegitime ex uiro alieno conce-
 perit. Et propterea probe factum, ut ex ea incertitudine
 filiorum, non qui pater putatur, filio notho succedat, sed
 tantum mater: q; ea solummodo certa sit mater habenda,
 quæ peperit: pater uero omnino incertus: nec ideo
 ei magis hæres, quàm populus. Extat non illepidum
 Diogenis dictum aduersus adolescentem soluta, et im-
 pudica matre natum, Nam quum is saxa in forum iace-
 ret. Caue puer, inquit, ne ferias patrem, si populum
 ferias: innuens populi filium censendum esse, quicumq;
 de inupta muliere sit natus.

De legitimo hærede parando absq; for-
 nicatione, Cap. XXVII.

DE PVDCITIA MATRIMONII

Sed esto q̄ quisquam ardentem exoptet sibi hæredem parare, nō est opus p̄pterea ut turpiter quicquam agat, aut cōtra legem peccet: huic satis prouisum est de hærede, modo habeat bene parta, quæ res linquat. Exhibent. n. huic leges, unde sibi licite parare filios possit absque dedecore, & hæredes sine ullo peccato, obsequentiores proculdubio, atq; etiam sui amatores, q̄ quos ita sibi flagitiose, aut fraus concubinæ, aut turpiter contra leges natura pepererit. Genueris ne filium, an elegeris: multum sane refert: nam qui gignitur, omnino tibi qualiscunq; fuerit habendus est: is erit forsitan multatus, stolidus, ac abdomini magis q̄ ulli honestæ rei natus: adoptatus uero quem ex cunctis eligas, & quem tibi leges præbeant: contra, & bonæ indolis, & electissimæ spei sit necesse est: quoniam unusquisq; sibi proprium bitrio suo, ex turba ingenuorum, non nisi indole, formaq; præstantem deligit: qui sit integro corpore, ingenio facili, consuetudine, ac moribus usquequaq; iucundus, atq; ad unguem (ut aiunt) factus. Vnde Aufonius Poeta de Nerua Augusto.

Nulla uiro soboles, imitatur adoptio prolem.

Quam legisse iuuat, quam genuisse uelit.

Quam ob rem quencunq; tibi filium sic paraueris, foelicus is sanè multo, q̄ ex istiusmodi fœda genitura succedet, quippe qui non incestabit familiam, ut ille. sed ornabit. Exempla innumerabilia penè sunt foelicissimæ adoptionis. Iulius Cæsar prole carè Augustum adoptatum filium Romani imperii fecit hæredem. Pari consilio & Augustus Tiberium. Hoc secutus Hadrianus, & ipse imperator Romanorum, Pium adoptauit, & successorum regni constituit. Quid memorem belli fulmen Scipionem ex Emilia in Corneliã familiam adoptiõẽ translatum? Quid permultos alios qui adoptiuas familias splendore sui nominis lōge foelicus, q̄ qui ex eisdem generati fuerant, illustrarunt? Meliores sanè futuri sunt hæredes

des, quos iudicio tuo tibi sic eligas, quos uelis nolis, habere cogaris. Friuola ergo ratio excusandæ noxæ est proli desiderium: quando tam facile absque adulterio, & absque ulla fœditate, sibi quisque constituere possit pro arbitrio hæredem. Quid quod nulli deesse possunt hæredes: nisi cui non est, quod relinquat? Celebratissimum est, quod uulgo dicitur, Acquiras facito, nunquam deerit, qui partis gaudeat. Attalus rex. S. P. Q. R. sibi hæredem instituit. Horatius, & Virgilius celeberrimi poetæ hæredem scripsere Augustum. At qui non forte id probas. Ut lubet: alios ostendam, quos honestius, laudabiliusque tibi facias hæredes: modo, ut uideris uelle, nil ultra ex hoc tuo adulterio, quam hæredem quarites. En tibi ex confanguineorum, & amicorum numero quicumque, uel si piæ magis agendum censes: ecce tibi ubique obuia turba pauperum: ecce noua collegia orphanorum, & pupillorum, & uiduarum quæ mauius tibi elige, uel si plus placet, si uis omnia. At qui uero si audire beatum Hieronymum uelimus, nullam curam habebimus de heredum successione post nos: quum multo certior hæreditas sit, ut ipse scribit, dum uiuis, bene uti facultate tuo labore parta, quam in usus incertos cuiquam legare post obitum.

Vanam esse curam familiæ propagandæ. Cap. XXVIII.

Quid est præterea quod tantopere de propaganda familia tibi elaborandum putes: quando nobis christianis spiritualiter propagari multo saluti fit, quam carnaliter. Nam iuxta illud Apostolicum dictum. *Qui seminat in carne sua de carne & metet corruptionem: qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet uitam æternam.* Quid ad nos quæso ubi non erimus, etsi multi post nos fuerint, qui nostrum nomen uel cognomen ferant, ac demittant aliquãdiu per successiones ad

Gala. 5.